

Pesen ti Curug Dengdeng

Abah Endin, Akina Ratih, nuju
teu damang pisan. Saur sakabeh
urang lembur, ngan "Cai
Kawijaksanaan" ti punclut
Curug Dengdeng nu tiasa
ngawariskeun anjeunna. Curug
Dengdeng luhur, patékah-tékah.

"Abdi kedah angkat," ceuk Ratih bari ngusap cimata. Manéhna ngasupkeun botol kosong kana tas kaénna. Ratih ngarangkul Abah, teras ngamimitian lalampahan. Jalan ka Curug Dengdeng poék jeung pinuh ku rungkun.

Tingkat kahiji pinuh ku
halimun. Caina teu pati tarik,
tapi jalanna matak lieur. "Abdi
nyasab!" ceuk Ratih. Sora lemes
tina angin ngaharéwos, "Kukuh,
Nég. Tingali ka handap, ulah ka
luhur."

Ratih terus leumpang, léngkah
demi léngkah, nuturkeun
pitunjuk sora haté ngeunaan
Kukuh (Ketekunan). Sanggeus
sababaraha jam, halimun ipis.
Ratih nepi ka Tingkat Kadua.
Tihang lungkawing jeung
babatuan leueur ngahalangan.

"Bahaya teuing," pikirna. Jantungna ratug. Tapi manéhna émut ka seuri Abah. Kudu ati-ati, tapi ogé kudu percaya kana kakuatan sorangan. "Percaya Diri," ceuk manéhna ka dirina sorangan.

Sanggeus hésé béléké, manéhna ngaliwatan Tingkat Percaya Diri éta. Di Tingkat Katilu, Ratih dihalangan ku tangkal runtuh raksasa nu nutupan jalan. Tangkalna gedé teuing pikeun didorong. Ratih diuk bari ngahuleng.

Teu lila, aya manuk Bégal
(Burung Hantu) bodes nu
wijaksana eunteup dina dahan.
"Naha anjeun ngan ukur ningali
kasusah, Nég?" tanyana lemes.
"Naha anjeun teu ningali
walungan nu muter?"

Ratih sadar. Manéhna teu kudu mindahkeun tangkal; manéhna ngan ukur kudu néangan jalan muter di sisi walungan.

Manéhna ngahaturkeun nuhun ka Bégal, nu geus ngajarkeun ngeunaan Empati—ningali masalah tina sudut pandang nu béda.

Akhirna, manéhna nepi ka
punclut, Tingkat Kaopat. Sanés
curug nu tarik, tapi hiji talaga nu
tenang, caina hérang jeung
cicing. Ieu téh Talaga
Kawijaksanaan. Ratih ngeusian
botolna.

Ratih balik ka imah. Manéhna
méré cai éta ka Abah Endin.
Abah imut teras nginum. Abah
janten cageur, sanés ku sabab
kaajaiban caina, tapi ku sabab
kukuh, percaya diri, jeung
empati nu dibawa Ratih balik.